

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. június 18.
(OR. en)

11333/24

COPEN 326
JAI 1067

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	10254/24
Tárgy:	A Tanács következtetései a harmadik országokkal a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén folytatott igazságügyi együttműködés megerősítéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a harmadik országokkal a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén folytatott igazságügyi együttműködés megerősítéséről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2024. június 13–14-i 4031. ülésén jóváhagyott.

A Tanács következtetései

**„A kábítószer-kereskedelem és a szervezett bűnözés elleni küzdelem:
a harmadik országokkal folytatott igazságügyi együttműködés megerősítése”**

Bevezetés

Általános kontextus

- a) A szervezett bűnözés és a tiltott kábítószer-kereskedelem jelentős veszélyt jelent az európai polgárokra, vállalkozásokra és intézményekre, valamint az európai gazdaságra és a tagállamok biztonságára nézve. A szervezett bűnözői csoportok egyre gyakrabban alkalmaznak szélsőséges erőszakot, beszivárognak a törvényes gazdaságba, és korrupcióhoz folyamodnak, amivel aláássák a jogállamiságot, és veszélyeztetik demokráciáink alapjait.
- b) A szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégia (2021–2025)¹ céljai a következők: a bűnüldözési és igazságügyi együttműködés előmozdítása, a szervezett bűnözési struktúrák és a kiemelt jelentőségű bűncselekmények elleni küzdelem, a bűncselekményekből származó nyereségek felszámolása, valamint a technológiai fejlődésre adott modern válaszok garantálása. Az EU 2021–2025-re szóló drogstratégiája és az EU 2021–2025-re szóló, drogokra vonatkozó cselekvési terve képezi a drogpolitikára vonatkozó átfogó szakpolitikai keretet. E dokumentumok tényeken alapuló, integrált, kiegyensúlyozott és multidiszciplináris megközelítést alkalmaznak a kábítószer-jelenséggel kapcsolatban nemzeti, uniós és nemzetközi szinten egyaránt. Egy frissebb dokumentum, a kábítószer-kereskedelem és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó uniós ütemtervről szóló bizottsági közlemény² intézkedéseket határoz meg a következőkre vonatkozóan: a logisztikai központok rezilienciájának – többek között az Európai Kikötők Szövetsége révén való – megerősítése, a nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatok felszámolása, megelőzés és nemzetközi együttműködés.

¹ 8085/21 + ADD1.

² 14114/23.

- c) Erre a keretre építve, valamint az egyre aggasztóbb kábítószerhelyzet fényében sürgető szükség van arra, hogy az uniós tagállamok, intézmények és ügynökségek együttes erőfeszítései révén, többdimenziós megközelítést alkalmazva hathatós intézkedéseket hozzunk azért, hogy fellépjünk a kábítószerrel kapcsolatos szervezett bűnözés ellen. Ezek a következtetések az említett intézkedéseknek a harmadik országokkal folytatott igazságügyi együttműködés megerősítésével kapcsolatos vonatkozásait érintik.

Igazságügyi együttműködés

- d) A legnagyobb fenyegetést jelentő bűnözői hálózatok többsége az EU-n túlra is kiterjed. Ez a globális dimenzió tükröződik a bűnözői hálózatok összetételében is, így a 821, legnagyobb fenyegetést jelentő bűnözői hálózat tagjai 112 nemzetből kerülnek ki³. A harmadik országokkal folytatott igazságügyi együttműködés ezért elengedhetetlen a büntetőeljárás alá vonás megkönnyítéséhez és a bűnözői hálózatok tagjainak bíróság elé állításához.
- e) A harmadik országokkal folytatott igazságügyi együttműködés már mind tagállami, mind uniós szinten jól bejáratott. Uniós szinten már számos eszköz, fórum és jogi eszköz áll rendelkezésre. Különösen az Eurojust, az Európai Ügyészség (a továbbiakban: EPPO) és a büntetőügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat (a továbbiakban: EIH) az igazságügyi együttműködés megkönnyítése érdekében folyamatosan bővíti a harmadik országokkal fennálló kapcsolatait és partnerségeit. A Szerződések kínálta kereteken belül további intézkedésekre van szükség a harmadik országokkal a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén folytatott igazságügyi együttműködés további javításához. Ennek a munkának korlátozott számú prioritásra kell összpontosulnia, hogy rövid távon lehessen eredményeket elérni.

³ Az Europol nyilvános jelentése: „*Decoding the EU’s most threatening criminal networks*” (Az EU legnagyobb fenyegetést jelentő bűnözői hálózatai működésének elemzése).

- f) A büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés megerősítését célzó azon intézkedések, amelyek uniós és nemzeti szinten egyaránt meghozhatók, az érintett harmadik országtól függően eltérők lehetnek. A figyelembe veendő tényezők közé tartoznak a következők: az igazságügyi és a bűnüldözési együttműködés jelenlegi szintje; a jogállamiság és az alapvető jogok – többek között az adatvédelem – tekintetében fennálló helyzet; a harmadik ország helyzete az emberkereskedelem áldozatainak és a tiltott árukereskedelemnek a származási, illetve kiindulási, tranzit- vagy cél-, illetve rendeltetési országaként; az, hogy a harmadik ország milyen mértékben minősül az EU-ban tevékenykedő bűnszervezetek származási országának; az, hogy biztonságos menedék céljára milyen mértékben élnek vissza a harmadik országgal olyan személyek, akikkel szemben fennáll a gyanú, hogy kulcsszerepet játszanak valamely bűnszervezet tevékenységében, és akik hasznot húznak a bűncselekményekből és az azokból származó jövedelmekből – más néven nagy értékű célpontok. Szintén figyelembe vehető tényező, ha olyan jelentős hiányosságok vannak, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a bűnszervezetek pénzmosást végezhessenek, vagy illegális eredetű vagyoni eszközöket mozgathassanak a pénzügyi rendszeren keresztül. Az alábbi intézkedéseket megbízatásuk és hatáskörük szerint, valamint a lojális együttműködés elvével összhangban valamennyi érintett érdekelt félnek értékelnie kell minden olyan harmadik ország tekintetében, amellyel kapcsolatban az igazságügyi együttműködés javítására van szükség. Az intézkedéseket a különböző helyzetek és a sajátos körülmények figyelembevételével, rugalmasan kell végrehajtani.
- g) A Szerződésekkel összhangban a tagállamok továbbra is széles hatáskörrel rendelkeznek a tekintetben, hogy kétoldalú alapon meghatározzák a harmadik országokkal büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés leghatékonyabb eszközeit. Az alábbiakban felsorolt intézkedések többsége az olyan intézkedések kiegészítésére szolgál, amelyeket a tagállamok a harmadik országokkal az igazságügyi együttműködés terén folytatott szerepvállalásuk keretében kétoldalú szinten hoztak.

A Tanács következtetései

1. A Tanács hangsúlyozza, hogy a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések részeként meg kell erősíteni a harmadik országokkal büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködést. Ezzel összefüggésben és azzal együtt, hogy általánosságban támogatja a harmadik országokkal folytatott igazságügyi együttműködésre irányuló folyamatos erőfeszítéseket, a Tanács úgy véli, hogy további munkára van szükség. Az uniós szinten meghozandó, javasolt új intézkedések célja, hogy kiegészítsék és megerősítsék a meglévő uniós intézkedéseket és a tagállamok által kétoldalúan hozott intézkedéseket.
2. Az új intézkedéseknek azokra a harmadik országokra kell összpontosulniuk, amelyek tekintetében különösen előnyös lenne, ha a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén folytatott igazságügyi együttműködés megerősítését célzó további erőfeszítések megtételére kerülne sor. E harmadik országok olyan releváns kritériumok alapján azonosíthatók, mint például az igazságügyi együttműködés iránti megkeresések (többek között kiadatási kérelmek, kölcsönös jogsegély iránti megkeresések és elkobzás iránti megkeresések) tárgyát képező, a harmadik országokban található „nagy értékű célpontok”⁴ száma, valamint az olyan jelentős hiányosságok fennállása, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a bűnszervezetek pénzmosást végezzenek, vagy illegális eredetű vagyoni eszközöket mozgathassanak a pénzügyi rendszeren keresztül (e következtetések alkalmazásában a továbbiakban: kiemelt harmadik országok).
3. Ennek keretében a Tanács felkéri az Eurojustot, hogy – adott esetben az EIH-val, az Europolal és az EPPO-val konzultálva – gyűjtse és értékelje az azon országokra vonatkozó információkat, amelyekkel a megerősített együttműködés különösen fontos a szervezett bűnözés elleni küzdelem szempontjából, és az eredményeket megvitatás céljából továbbítsa a Tanácsnak és a Bizottságnak. Időközben az alábbiakban ismertetett intézkedésekkel kapcsolatos munka már megkezdődhet a szükségleteknek az egyes tagállamok, a Bizottság és az Eurojust által elvégzett értékelése alapján. Ez a jövőben jobb rangsorolást és koordinációt tesz majd lehetővé.

⁴ A nagy értékű célpontok olyan egyének és bűnszervezetek, akik, illetve amelyek a szervezett és súlyos bűnözés legnagyobb kockázatát jelentik, Europol Programming Document 2024 – 2026 (az Europol 2024–2026-os időszakra szóló programozási dokumentuma), 58. o.

4. A Tanács felkéri a tagállamokat, a Bizottságot, az Eurojustot és az EIH-t, hogy szervezzék meg a tagállami szakértők körében a kiemelt harmadik országokkal folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos tapasztalatok és legjobb gyakorlatok cseréjét. Lényeges lesz, hogy az ilyen találkozókra való részvételre ne csak az ügyészeket, valamint adott esetben a nyomozási bírákat és a bűnüldöző szervek tagjait, hanem a központi hatóságokat is felkérjék. A rugalmasság szintén fontos, figyelemmel arra, hogy az egyes harmadik országok tekintetében a tagállamok eltérő szintű együttműködést folytatnak, és eltérő szükségletekkel rendelkeznek.
5. Felkérjük a tagállamokat annak biztosítására, hogy a kiemelt harmadik országokban jelen lévő és az igazságügyi együttműködés megkönnyítésében szerepet játszó tagállami hatóságokat, például – az egyes tagállamok szervezetétől függően – az összekötő tisztviselőket, az összekötő bírákat és a diplomáciai képviselőket ösztönözzék arra, hogy osszák meg az érintett harmadik országgal büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésük során szerzett tapasztalataikat, illetve kialakított bevált gyakorlataikat, és adott esetben vitassák meg, hogy milyen lehetséges közös megközelítések alkalmazhatók a hatóságaikkal való kommunikációra vonatkozóan. Az ilyen információcseréket informálisan és rugalmasan lehetne megszervezni, adott esetben az EU képviselőinek bevonásával.
6. Az Eurojust intenzív együttműködést alakított ki számos harmadik országgal. Az együttműködés egyik formája az összekötő ügyészek Eurojusthoz történő kirendelése. Az EU több együttműködési megállapodást is kötött, és jelenleg is folynak a tárgyalások további ilyen megállapodásokról, amelyek megkötésére sor fog kerülni. Ez a megközelítés különösen értékesnek bizonyult. Operatív szempontból indokolt esetekben további erőfeszítésekre lehet szükség. Felkérjük az Eurojustot, hogy mérlegelje az összekötő bírának az (EU) 2018/1727 rendelet 53. cikke szerinti kirendelését kiválasztott esetekben és lehetőség szerint a költségvetés-végrehajtás keretében.

7. Az olyan nemzetközi megállapodás megléte, amely jogalapot biztosít a harmadik országokkal folytatott igazságügyi együttműködéshez, nagyban megkönnyíti az ilyen együttműködést. Felkérjük a tagállamokat, az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy mozdítsák elő a kiemelt harmadik országok csatlakozását az Európa Tanács ilyen jogalapot biztosító egyezményeihez, különösen a kiadatási egyezményhez és a kölcsönös jogsegélyről szóló egyezményhez, valamint azok jegyzőkönyveihez. A csatlakozásokat az Európa Tanáccsal együttműködve kell előmozdítani.
8. A kiemelt harmadik országokkal való hatékonyabb együttműködés érdekében ötvözni kell a diplomáciai erőfeszítéseket. Ennek keretében módot kell találni annak biztosítására, hogy az igazságügyi együttműködés kérdéseit megfelelően figyelembe vegyék az EU és a szóban forgó harmadik országok közötti szélesebb körű megbeszélések során, különösen kitérve a kiadatás elérésével kapcsolatos nehézségekre. Ezen okból:
- a) felkérjük a Bizottságot, hogy – az Eurojusttal, valamint adott esetben az Europollal és az EKSZ-szel konzultálva – készítse a kiemelt harmadik országokkal folytatott együttműködésről szóló tájékoztató csomagot, amely tartalmazza a bűnüldözési és az igazságügyi együttműködés szintjére vonatkozó releváns adatokat is, és rendszeresen frissítse azt. Ez a tájékoztató csomag felhasználható a különböző együttműködési fórumokon, a politikai párbeszéd keretében vagy az EU képviselőinek látogatásain. A csomagot a tagállamokkal is meg kell osztani az érintett harmadik országgal való saját kapcsolattartásuk céljára;
 - b) felkérjük a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy adott esetben az „Európa együtt” kezdeményezés keretében – a Bizottság és az érintett tagállamok magas szintű képviselőinek jelenlétében – szervezzenek célzott párbeszédet a kiemelt harmadik országokkal annak érdekében, hogy konkrétan megvitassák, hogyan lehetne minden oldalon javítani az igazságügyi együttműködést.

9. A fent ismertetett intézkedések a harmadik országokkal folytatott igazságügyi együttműködés eszköztárát képezik, amelyet rugalmasan és a sajátos körülményektől (beleértve az igazságszolgáltatás függetlensége, az emberi jogok és az adatvédelem tekintetében fennálló helyzetet) függően lehet alkalmazni. Ez az eszköztár különösen hasznos a kiemelt harmadik országokkal folytatott igazságügyi együttműködés javítására és fokozására irányuló, a bűnüldözési erőfeszítésekkel összehangoltan tett további erőfeszítések keretében. Az eszköztár általában véve a harmadik országokkal folytatott igazságügyi együttműködés tágabb összefüggésében is releváns, és azt ebben a kontextusban figyelembe kell venni.
-